

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

13 JULI 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 1410, § 2, van
het Gerechtelijk Wetboek en artikel
2071 van het Burgerlijk Wetboek en
tot opheffing van artikel 106, § 2, van
de gecoördineerde ziekenhuiswet van
7 augustus 1987**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)**

**UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Jean BARZIN**

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Duquesne (A.)

A. — Vaste leden
C.V.P. HH. Vandeurzen,
VanOverberghe,
Verherstraeten, Willems.
P.S. HH. Moureaux, Borin,
Giet.
V.L.D. HH. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. HH. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- HH. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mevr. de T'Serclaes.
V.B. H. Laeremans.
Agalev/H. Lozie
Ecolo

B. — Plaatsvervangers
Mevr. Creyf, Mevr. D'Hondt,
HH. Didden, Leterme,
Mevr. Verhoeven.
HH. Dallons, Eerdeken, Minne,
Biefnot.
HH. Chevalier, De Croo, van den
Abeelen, Versnick.
HH. Delathouwer, Vande Lanotte,
Van der Maelen.
Mevr. Herzet, HH. Maingain,
Simonet.
HH. Beaufays, Mevr. Cahay-André.
HH. Annemans, De Man.
H. Decroly, Mevr. Schüttringer.

C. — Niet-stemgerechtigd lid
V.U. H. Bourgeois.

Zie:

- 1287 - 97 / 98:

— N° 1 : Wetsvoorstel ingediend door de heren Bourgeois en
Van Hoorebeke.

— N° 2 en 3 : Amendementen.

Zie ook :

— N° 5 : Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

13 JUILLET 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 1410, § 2, du Code
judiciaire et l'article 2071 du
Code civil et abrogeant l'article 106,
§2, de la loi sur les hôpitaux,
coordonnée le 7 août 1987**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)**

**PAR
M. Jean BARZIN**

(1) Composition de la commission :
Président : M. Duquesne (A.)

A. — Titulaires
C.V.P. MM. Vandeurzen,
Van Overberghe,
Verherstraeten, Willems.
P.S. MM. Moureaux, Borin,
Giet.
V.L.D. MM. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. MM. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- MM. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mme de T'Serclaes.
V.B. M. Laeremans.
Agalev/M. Lozie
Ecolo

B. — Suppléants
Mme Creyf, Mme D'Hondt,
MM. Didden, Leterme,
Mme Verhoeven.
MM. Dallons, Eerdeken, Minne,
Biefnot.
MM. Chevalier, De Croo, van den
Abeelen, Versnick.
MM. Delathouwer, Vande Lanotte,
Van der Maelen.
Mme Herzet, MM. Maingain,
Simonet.
MM. Beaufays, Mme Cahay-André.
MM. Annemans, De Man.
M. Decroly, Mme Schüttringer.

C. — Membre sans voix délibérative
V.U. M. Bourgeois.

Voir:

- 1287 - 97 / 98:

— N° 1 : Proposition de loi de MM. Bourgeois et
Van Hoorebeke.

— N° 2 et 3 : Amendements.

Voir aussi :

— N° 5 : Texte adopté par la commission.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken op 7 juli 1998, na te hebben kennis genomen van het advies van de subcommissie (zie bijlage).

*
* *

De heer Barzin brengt verslag uit over de bespreking in de subcommissie. Hij preciseert dat over dit wetsvoorstel een consensus werd bereikt, hoewel niet alle leden overtuigd waren van de noodzaak artikel 4 van het wetsvoorstel weg te laten, zoals bij amendement nr. 6 van de heer Willems wordt voorgesteld. Die leden waren van oordeel dat artikel 106, § 2, van de wet van 7 augustus 1987 op de ziekenhuizen kon worden weggelaten zonder de kredietmogelijkheden van de ziekenhuizen aan te tasten.

De heer Bourgeois sluit zich daarbij aan. Een meerderheid verklaarde niettemin amendement nr. 6 te steunen, omdat sommige van de geraadpleegde verenigingen van particuliere verzorgingsinstellingen er hebben op aangedrongen de bewuste bepaling niet op te heffen. Hij blijft evenwel van mening dat artikel 106, § 2, van de wet op de ziekenhuizen kan worden weggelaten nu artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek de ziekenhuizen de mogelijkheid biedt hun schuldvorderingen over te dragen.

*
* *

De amendementen nrs. 4 en 5 van de regering werden ingetrokken.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 2 van de heer Bourgeois en bijgevolg artikel 2, zoals gewijzigd, worden eenparig aangenomen.

Amendement nr. 3 van de heer Bourgeois wordt eenparig aangenomen, met dien verstande dat de verwijzing naar de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen en de beroepsziekten algemener wordt geherformuleerd. Bijgevolg vervalt amendement nr. 1 van de heer Bourgeois. Artikel 3, zoals gewijzigd, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 6 van de heer Willems tot weglating van artikel 4 wordt aangenomen met 6 stemmen en 3 onthoudingen.

In het opschrift van het wetsvoorstel worden bijgevolg de woorden «en tot opheffing van artikel 106, § 2, van de gecoördineerde ziekenhuiswet van 7 augustus 1987» weggelaten.

Het wetsvoorstel, zoals gewijzigd, wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

J. BARZIN

De voorzitter,

A. DUQUESNE

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi le 7 juillet 1998 après avoir pris connaissance de l'avis de la sous-commission (voir annexe).

*
* *

M. Barzin rend compte de la discussion qui a eu lieu au sein de la sous-commission. Il précise qu'un consensus s'est dégagé au sujet de cette proposition de loi, bien que tous les membres ne fussent pas convaincus de la nécessité de supprimer son article 4, ainsi que M. Willems le propose par le biais de son amendement n° 6. Ces membres estimaient que l'article 106, § 2, de la loi du 7 août 1987 sur les hôpitaux pouvait être supprimé sans porter atteinte aux possibilités de crédit de ceux-ci.

M. Bourgeois est également de cet avis. Une majorité a déclaré qu'elle approuvait l'amendement n° 6, étant donné que certaines associations d'établissements de soins privés qui ont été consultées ont instamment demandé de ne pas abroger la disposition en question. Il maintient cependant que l'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux peut être supprimé, à présent que l'article 1410, § 2, du Code judiciaire permet désormais aux hôpitaux de céder leurs créances.

*
* *

Les amendements n°s 4 et 5 du gouvernement sont retirés.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 2 de M. Bourgeois et, par conséquent, l'article 2, ainsi modifié, sont adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 3 de M. Bourgeois est adopté à l'unanimité, étant entendu que la référence à la législation sur les accidents du travail et les maladies professionnelles est reformulée dans un sens plus général. L'amendement n° 1 de M. Bourgeois devient dès lors sans objet. L'article 3, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 6 de M. Willems tendant à supprimer l'article 4 est adopté par 6 voix et 3 abstentions.

Dans l'intitulé de la proposition de loi, les mots «et abrogeant l'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987» sont dès lors supprimés.

La proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée, est adoptée à l'unanimité.

Le rapporteur,

J. BARZIN

Le président,

A. DUQUESNE

BIJLAGE**VERSLAG**

NAMENS DE SUBCOMMISSIE VAN DE
COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Jean BARZIN**

DAMES EN HEREN,

De subcommissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens de vergaderingen van 19 maart, 7 mei en 11 juni 1998.

**I. INLEIDING VAN DE HEER BOURGEOIS,
INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL**

Het wetsvoorstel beoogt gevolg te geven aan een arrest van het Arbitragehof waarin het hof, in antwoord op een prejudiciële vraag, stelt dat artikel 1410, § 2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het, ongeacht de begunstigen, niet voor beslag vatbaar verklaart «de bedragen uitgekeerd als geneeskundige verstrekkingen ten laste van de ziekte- en invaliditeitsverzekering of krachtens de wet van 16 juni 1960 of de wetgeving betreffende de overzeese sociale zekerheid» (arrest nr. 66/96 van 13 november 1996, *Belgisch Staatsblad* van 25 januari 1997).

De interpretatie die aan het huidige artikel 1410, § 2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt gegeven, heeft tot gevolg dat de bedragen die in het raam van de wetgeving op de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen moeten worden betaald, niet voor beslag vatbaar zijn, ook niet wanneer die bedragen door middel van het systeem van de derde-betaler aan de zelfstandige zorgverstrekker worden betaald.

Het Arbitragehof is van oordeel dat aldus ten aanzien van het inkomen van zelfstandige medische en paramedische zorgverstrekkers in vergelijking tot alle

- (1) Samenstelling van de subcommissie :
Voorzitter : de heer Vandenbossche (D.)

A. — Vaste leden

C.V.P. H. Vandeurzen,
P.S. H. Giet,
V.L.D. H. Verwilghen
S.P. H. Vandenbossche,
P.R.L.- H. Barzin,
F.D.F.
P.S.C. N.
V.B. H. Laeremans,
Agalev/H. Lozie
Ecolo

ANNEXE**RAPPORT**

FAIT AU NOM DE LA SOUS-COMMISSION DE
LA COMMISSION DE LA JUSTICE (1)

PAR
M. **Jean BARZIN**

MESDAMES, MESSIEURS

La sous-commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 19 mars, 7 mai et 11 juin 1998.

**I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE
M. BOURGEOIS, AUTEUR DE LA
PROPOSITION**

La proposition de loi vise à donner suite à un arrêt de la Cour d'arbitrage dans lequel celle-ci souligne, en réponse à une question préjudicielle, que l'article 1410, § 2, 5°, 1°, du Code judiciaire viole les articles 10 et 11 de la Constitution, en tant qu'il déclare insaisissables, quels que soient les bénéficiaires, «les sommes payées à titre des prestations de santé à charge de l'assurance maladie-invalidité ou en vertu de la loi du 16 juin 1960 et de la législation en matière de sécurité sociale d'outre-mer» (arrêt n° 66/96 du 13 novembre 1996, *Moniteur belge* du 25 janvier 1997).

Tel que l'article 1410, § 2, 5°, 1°, du Code judiciaire est interprété actuellement, les sommes qui doivent être payées dans le cadre de la législation sur l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités sont insaisissables, même lorsqu'elles sont payées à un prestataire de soins indépendant par le biais du système du tiers payant.

La Cour d'arbitrage estime que l'on crée ainsi, à l'égard du revenu des prestataires de soins médicaux et paramédicaux indépendants par rapport à tous les

- (1) Composition de la sous-commission :
Président : M. Vandenbossche (D.)

A. — Titulaires

C.V.P. M. Vandeurzen,
P.S. M. Giet,
V.L.D. M. Verwilghen
S.P. M. Vandenbossche,
P.R.L.- M. Barzin,
F.D.F.
P.S.C. N.
V.B. M. Laeremans,
Agalev/M. Lozie
Ecolo

andere zelfstandigen een bijzondere vorm van onvatbaarheid voor beslag in het leven wordt geroepen op het deel van het inkomen waarop de eerstgenoemden door middel van het systeem van de derdebetaler aanspraak kunnen maken, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording kan worden gegeven.

De grondwettigheid kan volgens de indiener van het wetsvoorstel worden hersteld door te bepalen dat alleen de schuldvorderingen ten laste van de rechthebbers niet vatbaar zijn voor beslag of overdracht (de prejudiciële vraag had weliswaar enkel betrekking op het beslag maar logischerwijze moet dezelfde regeling gelden voor de overdracht). Meteen kan artikel 106, § 2, van de gecoördineerde wet van 7 augustus 1987 op de ziekenhuizen worden opgeheven. Dat artikel bepaalt : «Ongeacht andere wettelijke bepalingen zijn de schuldvorderingen, die de ziekenhuizen in de derdebetalersregeling hebben op de verzekeringsinstellingen, bedoeld in deze wet, voor verpanding vatbaar».

Artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek staat de in pandgeving van die schuldvorderingen immers niet langer in de weg.

Van de gelegenheid zou tevens gebruik kunnen worden gemaakt om in artikel 2071 van het Burgerlijk Wetboek te verduidelijken dat enkel goederen die vatbaar zijn voor overdracht in pand kunnen worden gegeven.

II. ALGEMENE BESPREKING

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie verklaart dat de regering het eens is met de bedoeling van het wetsvoorstel; een aanpassing van artikel 1410, § 2, is noodzakelijk, gelet op het arrest van het Arbitragehof.

Voorbehoud moet evenwel worden gemaakt bij de voorgestelde opheffing van artikel 106, § 2, van de wet van 5 augustus 1982, gecoördineerd op 7 augustus 1987. Die paragraaf werd toegevoegd bij de wet van 5 augustus 1992, nadat reeds in 1980 een wetsvoorstel was ingediend, en heeft tot doel de ziekenhuizen in staat te stellen bij de financiële instellingen kredieten te verkrijgen teneinde het hoofd te kunnen bieden aan de thesaurieproblemen die ontstaan doordat ziekenfondsen de door hen verschuldigde bedragen laattijdig doorstorten.

Verder dient artikel 2, waarbij een wijziging van artikel 2071 van het Burgerlijk Wetboek wordt voorgesteld, te worden genuanceerd. De bepaling volgens welke enkel goederen die vatbaar zijn voor overdracht, in pand kunnen worden gegeven, is te algemeen gesteld. Zo sluit een conventioneel verbod van overdracht, bijvoorbeeld van aandelen, de in pandgeving niet uit.

autres indépendants, une forme particulière d'insaisissabilité de la partie du revenu à laquelle ces prestataires peuvent prétendre par le biais du système du tiers payant, sans qu'une telle discrimination puisse se justifier raisonnablement.

L'auteur de la proposition de loi estime que la constitutionnalité peut être rétablie en prévoyant que seules les créances à charge des bénéficiaires ne sont ni saisissables ni cessibles (la question préjudicielle ne portait certes que sur la saisie, mais il est logique que la même règle s'applique à la cession). L'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, peut dès lors être abrogé. Cet article dispose que «nonobstant d'autres dispositions légales, les créances que les hôpitaux détiennent dans le système du tiers payant, contre les organismes assureurs visés dans la présente loi, peuvent faire l'objet d'une dation en gage.».

L'article 1410, § 2, du Code judiciaire ne s'oppose en effet plus à la dation en gage de ces créances.

On pourrait également profiter de l'occasion pour préciser dans l'article 2071 du Code civil que seuls les biens cessibles peuvent être donnés en nantissement.

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

Le représentant du ministre de la Justice déclare que le gouvernement souscrit à l'objectif de la proposition à l'examen. Il est en effet nécessaire d'adapter l'article 1410, § 2, compte tenu de l'arrêt de la Cour d'arbitrage.

Des réserves s'imposent cependant en ce qui concerne l'abrogation proposée de l'article 106, § 2, de la loi du 5 août 1982, coordonnée le 7 août 1987. Ce paragraphe a été ajouté par la loi du 5 août 1992, après qu'une proposition de loi eut été déposée dès 1980, et vise à permettre aux hôpitaux d'obtenir des institutions financières les crédits nécessaires pour faire face aux problèmes de trésorerie qu'ils rencontrent parce que les mutualités tardent à leur verser les montants qui leur sont dus.

Par ailleurs, il convient de nuancer l'article 2, qui propose de modifier l'article 2071 du Code civil. La disposition selon laquelle seuls les biens cessibles peuvent être donnés en nantissement est trop générale. C'est ainsi qu'une interdiction conventionnelle de céder par exemple des actions n'exclut pas le nantissement.

Verscheidene leden dringen erop aan dat de sector van de verzorgingsinstellingen voor advies zou worden geraadpleegd. Het wetsvoorstel kan immers van invloed zijn op de werking van de ziekenhuizen.

Een lid wijst er in dat verband op dat de draagwijdte van het arrest van het Arbitragehof beperkt lijkt te zijn, in die zin dat het alleen slaat op de bedragen uitgekeerd, in het kader van de regeling van de derde betaler, aan een zorgverstrekker, natuurlijk persoon, in zijn hoedanigheid van zelfstandige in vergelijking met andere zelfstandigen, natuurlijke personen. Het heeft geen betrekking op de bedragen die aan ziekenhuizen verschuldigd zijn.

De vraag rijst derhalve of de in het wetsvoorstel voorgestelde oplossing niet te verregaand is. Zelfs als artikel 106, § 2, van de wet op de ziekenhuizen niet zou worden opgeheven, moet immers rekening worden gehouden met de gevolgen van de opheffing van de onbeslagbaarheid van de schuldvorderingen van de ziekenhuizen op de verzekeringsinstellingen. Zullen de financiële instellingen nog bereid zijn om aan de ziekenhuizen onder dezelfde voorwaarden kaskredieten te verlenen? De spreker wil in ieder geval de verzekering krijgen dat het wetsvoorstel geen zware financiële repercussies zal hebben.

De commissie besluit daarop het advies in te winnen van de diverse organisaties van verzorgingsinstellingen. De commissie heeft adviezen ontvangen van :

- het Verbond der Verzorgingsinstellingen (brief van 2 juni 1998);
- de Vereniging van Openbare Verzorgingsinstellingen (brief van 8 juni 1998);
- de «Association francophone d'institutions de santé» (brief van 11 juni 1998);
- de «Confédération nationale des établissements de santé» (brief van 11 juni 1998)¹.

In deze adviezen worden uiteenlopende standpunten ingenomen.

a) Het Verbond der Verzorgingsinstellingen dringt erop aan dat artikel 106, § 2, van de wet op de ziekenhuizen onder geen beding zou worden opgeheven. «(De bepaling) heeft immers zijn intrinsieke waarde en vormt voor de ziekenhuizen een nuttig hulpmiddel bij nijpende thesaurietoestanden en achterstallige vorderingen op de ziekenfondsen. De opheffing van voormeld artikel zal opnieuw worden aangegrepen om de toepassing van betreffende techniek als onmogelijk te beschouwen. Bovendien kan de Koning

¹ Het advies van de «Confédération nationale des établissements de santé» is ingekomen op 12 juni 1998, na de sluiting van de bespreking in de subcommissie.

Plusieurs membres insistent pour que le secteur des établissements de soins soit consulté pour avis. La proposition de loi pourrait en effet avoir une incidence sur le fonctionnement des hôpitaux.

Un membre fait observer à cet égard que la portée de l'arrêt de la Cour d'arbitrage paraît limitée, en ce sens que celui-ci porte seulement sur les montants versés dans le cadre du régime du tiers payant à un prestataire de soins, personne physique, en sa qualité d'indépendant, par rapport à d'autres indépendants, personnes physiques. Cet arrêt ne concerne pas les montants dus aux hôpitaux.

On peut dès lors se demander si la solution proposée dans le cadre de la proposition de loi n'est pas excessive. Même si l'on n'abrogeait pas l'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux, il faudrait en effet tenir compte des effets de la suppression de l'insaisissabilité des créances que les hôpitaux détiennent sur les organismes assureurs. Les établissements financiers seront-ils encore disposés à accorder aux mêmes conditions des crédits de caisse aux hôpitaux? L'intervenant entend en tout cas obtenir l'assurance que la proposition de loi n'aura pas d'incidence financière importante.

La commission décide de recueillir à ce sujet l'avis de diverses organisations d'établissements de soins. La commission a reçu les avis des organisations suivantes:

- *Verbond der Verzorgingsinstellingen* (lettre du 2 juin 1998);
- *Vereniging van Openbare Verzorgingsinstellingen* (lettre du 8 juin 1998);
- l'Association francophone des institutions de santé (lettre du 11 juin 1998);
- la «Confédération nationale des établissements de santé» (lettre du 11 juin 1998)¹.

Ces avis traduisent des positions divergentes :

a) *Het Verbond der Verzorgingsinstellingen* «insiste pour que l'on ne procède en aucun cas à l'abrogation de l'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux. Cette disposition a en effet une valeur intrinsèque indéniable et forme un moyen d'action particulièrement utile pour les hôpitaux confrontés à des difficultés aiguës de trésorerie et à des créances en souffrance sur les mutuelles. Or, l'abrogation de l'article susmentionné servira de nouveau comme prétexte pour considérer que cette technique est à proscrire. De plus, l'article

¹ L'avis de la «Confédération nationale des établissements de santé» nous est parvenu le 12 juin 1998, après la clôture des débats au sein de la sous-commission.

op grond van artikel 106, § 2, van de wet op de ziekenhuizen bijzondere uitvoeringsmodaliteiten treffen inzake deze aangelegenheid, wat bij opheffing van het artikel uiteraard niet langer mogelijk is. Ten slotte kan de legistische concordantie met het arrest van het Arbitragehof perfect gerealiseerd worden zonder het bewuste artikel op te heffen.»

De vereniging spreekt zich niet uit over de voorgestelde wijziging van artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

b) De Vereniging van Openbare Verzorgingsinstellingen deelt mee dat ze enkele instellingen heeft gecontacteerd, alsook de belangrijkste bankier van de openbare ziekenhuizen, namelijk het Gemeentekrediet. «Uit deze contacten blijkt dat het opheffen van artikel 106, § 2, van de ziekenhuiswet waarschijnlijk (weinig of) geen invloed zal hebben op de openbare ziekenhuizen. Om een kredietopening toe te staan, vraagt het Gemeentekrediet enkel dat de ziekenhuizen hun ontvangsten derde betalende op een rekening van het Gemeentekrediet domiciliëren. Bijkomende garanties worden niet geëist.»

c) De «Association francophone d'institutions de santé» stelt :

«Indien men aanneemt dat een ziekenhuis een zorgverstrekker is, en een soortgelijk voorstel bijgevolg zou gelden voor de ziekenhuizen, dan zouden de schuldvorderingen die de ziekenhuizen hebben ten overstaan van de verzekeringsinstellingen en die verband houden met de bedragen die worden uitgekeerd als tegemoetkoming voor geneeskundige verstrekkingen ten laste van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, vatbaar worden voor beslag en overdracht.

Toch mag niet uit het oog worden verloren dat het gebruikelijk is dat onze instellingen de schuldvorderingen waarover ze in dat raam beschikken, in pand geven aan de financiële instellingen om te verkrijgen dat de nodige kredieten worden geopend om het hoofd te kunnen bieden aan de laattijdige betalingen door de verzekeringsinstellingen. Indien die bedragen in beslag kunnen worden genomen of kunnen worden overgedragen, dreigt dat een hindernis te vormen ten aanzien van schuldeisers in het raam van die eventuele inpandgeving.

Naast dat belangrijke risico kunnen ook praktische problemen rijzen die verband houden met de eigendom van die bedragen. Daar maken namelijk bedragen deel van uit die aan het ziekenhuis verschuldigd zijn in het raam van de ligdagprijs, alsook bedragen aan honoraria die verschuldigd zijn aan individuele zorgverstrekkers. Die bedragen zijn immers eigendom van de zorgverstrekker en kunnen dan ook niet in beslag worden genomen of worden overgedragen,

106, § 2, de la loi sur les hôpitaux autorise le Roi à définir des modalités d'exécution particulières en cette matière, faculté que l'abrogation de l'article aurait évidemment pour effet de supprimer. Enfin, il est parfaitement possible de réaliser la concordance légistique avec l'arrêt de la Cour d'arbitrage sans abroger l'article concerné.»

L'organisation ne se prononce pas sur la modification proposée de l'article 1410, § 2, du Code judiciaire.

La Vereniging van openbare verzorgingsinstellingen communique qu'elle a contacté certains établissements, ainsi que le principal banquier des hôpitaux publics, c'est-à-dire le Crédit communal. «Il ressort de ces contacts que l'abrogation de l'article 106, § 2, de la loi sur les hôpitaux n'aura probablement pas (ou guère) d'effet sur les hôpitaux publics. Pour octroyer une ouverture de crédit, le Crédit communal demande uniquement que les hôpitaux domicilient leurs recettes «tiers payant» sur un compte du Crédit communal. Aucune autre garantie n'est exigée.»

c) L'Association francophone d'institutions de santé a répondu ce qui suit:

«En effet, si l'on admet que l'hôpital est un prestataire de soins et que dès lors, une telle proposition serait applicable aux institutions hospitalières, les créances qu'elles détiennent à l'égard des organismes assureurs et relatives aux sommes payées à titre d'intervention dans les prestations de santé à charge de l'assurance maladie-invalidité notamment deviendraient saisissables et cessibles.

Or, il faut savoir qu'il est de pratique courante pour nos institutions de mettre en gage les créances qu'elles détiennent dans ce cadre auprès des institutions financières afin de garantir les ouvertures de crédit nécessaires pour faire face aux retards de paiements des organismes assureurs. Rendre ces sommes saisissables ou cessibles risque de constituer un obstacle à l'égard de créanciers dans le cadre de cette éventuelle mise en page.

Au-delà de ce risque d'importance, des problèmes pratiques liés à la propriété de ces sommes pourront être rencontrés. Ainsi, au sein de celles-ci, il convient de distinguer les sommes dues à l'hôpital dans le cadre du prix de journée et celles dues aux prestataires individuels à titre d'honoraires. Ceux-ci constituent, en effet, la propriété du prestataire et ne pourraient donc être saisies ou cédées dès lors que la saisie ou la cession est opérée à l'égard de l'hôpital (et inverse-

aangezien de inbeslagname of de overdracht gebeuren ten laste van het ziekenhuis (en omgekeerd in geval van inbeslagname of overdracht ten laste van de zorgverstrekker).

Wij menen dat een soortgelijk voorstel, rekening houdend met deze elementen, beperkt zou moeten blijven tot de individuele zorgverstrekkers; de schuldvorderingen met betrekking tot bedragen die in het bezit zijn van het ziekenhuis als rechtspersoon mogen niet vatbaar worden voor overdracht of beslag. Voorts wensen wij er ook de aandacht op de vestigen dat dit standpunt ook wordt ingenomen door het Nationaal Intermutualistisch College ingevolge het arrest van het Arbitragehof.»

d) De «Confédération nationale des établissements de soins» deelt mee dat het Comité van de Confederatie het wetsvoorstel heeft besproken en van oordeel is dat «(het wetsvoorstel) negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor de verzorgingsinstellingen, alsook voor de derdebetalersregeling.

In zijn huidige formulering beperkt het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 1410, §2, 5°, van het Gerechtelijk Wetboek, het genot van het feit dat de bedragen uitgekeerd als tegemoetkoming voor geneeskundige verzorging ten laste van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, niet vatbaar zijn voor overdracht of beslag, *tot de rechthebbende alleen*. Het feit dat de schuldvorderingen waarover de verzorgingsinstellingen die de derdebetalersregeling toepassen beschikken ten aanzien van de verzekeringsinstellingen, niet vatbaar zijn voor overdracht of beslag, wordt aldus op de helling gezet.

Dit wetsvoorstel steunt op het arrest van het Arbitragehof van 13 november 1996 dat rechtens heeft verklaard dat artikel 1410, §2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het, zonder enig onderscheid naar gelang van de begunstigden, de bedragen uitgekeerd als geneeskundige verstrekkingen ten laste van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, niet voor beslag vatbaar verklaart.

Aangestipt zij dat de prejudiciële vraag die aan het Arbitragehof werd voorgelegd, ertoe strekte uit te maken of artikel 1410, §2, 5°, 1°, in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, omdat het tussen de zelfstandigen in het algemeen wier beroepsinkomen, zonder enige benedengrens, vatbaar is voor beslag en de zelfstandigen die tot de medische en paramedische sector behoren en bij wie een gedeelte van hun beroepsinkomen, dat werd uitgekeerd in het raam van de derdebetalersregeling, niet vatbaar is voor beslag, een discriminatie invoert die op geen enkel objectief onderscheid gebaseerd is.

ment en cas de saisie ou de cession dans le chef du prestataire).

Tenant compte de ces éléments, nous pensons qu'une telle proposition devrait se limiter aux prestataires de soins individuels; les créances de sommes détenues dans le chef de l'hôpital, en tant que personne morale, devant rester insaisissables et inaccessibles. Nous tenons, par ailleurs, à souligner que telle est également la position adoptée par le Collège Intermutualiste National suite à l'arrêt rendu par la Cour d'arbitrage.»

d) La Confédération nationale des établissements de soins signale que le comité de la confédération a examiné la proposition de loi et estime qu'elle «(la proposition de loi) est susceptible d'amener des conséquences négatives pour les établissements de soins ainsi que pour le système du tiers payant.

En effet, la proposition de loi visant à modifier l'article 1410, § 2, 5°, du Code judiciaire, telle qu'elle est formulée, limite le bénéfice de l'incessibilité et de l'insaisissabilité, *au seul bénéficiaire*, des sommes payées à titre d'intervention dans les prestations de santé à charge de l'A.M.I. Elle remet donc en cause l'incessibilité et l'insaisissabilité des créances que possèdent, vis-à-vis des organismes assureurs, les établissements de soins pratiquant le tiers payant.

Cette proposition de loi se fonde sur l'arrêt de la Cour d'arbitrage du 13 novembre 1996 qui a dit pour droit, que l'article 1410, § 2, 5°, 1°, du Code judiciaire était contraire aux articles 10 et 11 de la Constitution en ce qu'il déclare insaisissables, sans aucune distinction selon les bénéficiaires, les sommes payées à titre de prestation de santé à charge de l'A.M.I.

Il convient de souligner que la question préjudicielle qui était posée à la Cour d'arbitrage, visait à savoir si l'article 1401, § 2, 5°, 1°, viole les articles 10 et 11 de la Constitution en ce qu'il instaure une discrimination, qui n'est fondée sur aucune distinction objective, entre la généralité des indépendants dont le revenu professionnel est saisissable, sans aucune limite inférieure, et les indépendants appartenant au secteur médical et paramédical dont la partie des revenus professionnels, versée dans le cadre du tiers payant, ne peut être saisie.

De discriminatie die aan het Arbitragehof werd voorgelegd, betreft bijgevolg uitsluitend de bedragen die in het raam van de derdebetalersregeling werden uitgekeerd ten voordele van een zorgverstrekker die een natuurlijke persoon is, in zijn hoedanigheid van zelfstandige, en dit in vergelijking met de andere zelfstandigen.

Bijgevolg werd slechts één aspect van artikel 1410, §2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek aan het Arbitragehof voorgelegd. Zijn beslissing betreft dus niet de bedragen die aan de ziekenhuizen als geneeskundige verstrekking werden uitgekeerd.

Die schending van de Grondwet waarop het Arbitragehof heeft gewezen, heeft dus geenszins betrekking op de verzorgingsinstellingen. Die instellingen hoeven derhalve geen afstand te doen van het recht dat ze krachtens het vigerende artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek is toegekend; de bedragen die de verzekeringsinstellingen als derde betaler verschuldigd zijn, zijn dus niet vatbaar voor overdracht of beslag.

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 26 januari 1987 overigens een geschil tussen een verzorgingsinstelling en de RSZ beslecht, waarbij de RSZ als schuldeiser beslag wou leggen op de bedragen die de verzekeringsinstellingen aan die verzorgingsinstelling moesten betalen voor geneeskundige verstrekkingen. Het Hof van Cassatie is tot de slotsom gekomen dat artikel 1410, § 2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek een algemene draagwijdte heeft en geen onderscheid maakt naar gelang dat bedrag wordt uitgekeerd aan de rechthebbende dan wel aan de zorgverstrekker. Die lezing strookt met de wil van de wetgever die indertijd een wetsontwerp tot uitlegging van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek heeft verworpen; dat wetsontwerp strekte ertoe de bescherming van dat artikel te beperken tot de bedragen die rechtstreeks aan de rechthebbende worden uitgekeerd.

Als de ziekenhuizen niet langer aanspraak kunnen maken op het voordeel van de onoverdraagbaarheid en de onbeslagbaarheid (met name als de toepassing van artikel 1410, § 2, 5°, zou worden beperkt tot wie recht heeft op gezondheidszorg), is het niet ondenkbaar dat bij eventuele financiële moeilijkheden schuldenaars (bijvoorbeeld de RSZ) beslag laten leggen op hun vorderingen ten opzichte van de verzekeringsinstellingen.

Heel vaak zijn de ziekenhuizen echter niet verantwoordelijk voor de kasproblemen waarmee ze worden geconfronteerd. Terzake kan worden verwezen naar de vertraging bij de terugbetaling van de uitkeringen door de verzekeringsinstellingen, een uitloper van de vertraagde terugbetalingen die de RIZIV moet verrichten. Tegen die achtergrond is het niet uitgesloten dat zelfs de continuïteit van de verzorging in het gedrang komt.

Par conséquent, la discrimination dont la Cour d'arbitrage a eu à connaître, concerne uniquement des sommes payées, dans le cadre du tiers payant, au bénéficiaire d'un prestataire de soins, personne physique, en sa qualité de travailleur indépendant par rapport aux autres travailleurs indépendants.

La Cour d'arbitrage n'a donc été saisie que de l'un des aspects de l'article 1410, § 2, 5°, 1°, du Code judiciaire et sa décision ne concerne pas les sommes payées, aux institutions hospitalières, à titre de prestations de soins.

Les établissements de soins ne sont donc pas concernés par cette violation constitutionnelle déclarée par la Cour d'arbitrage et il n'y a pas lieu de leur enlever le bénéfice de l'incessibilité et de l'insaisissabilité, accordée par le texte actuel de l'article 1410 du Code judiciaire, pour les sommes dues par les organismes assureurs dans le cadre du tiers payant.

La Cour de cassation a d'ailleurs tranché, en ce sens, par un arrêt du 26 janvier 1987, dans un litige qui opposait un établissement de soins à l'O.N.S.S., créancier voulant saisir les sommes dues par les organismes assureurs à cet établissement, à titre de prestations de santé. La Cour de cassation a décidé que l'article 1410, § 2, 5°, 1°, a une portée générale et ne fait pas de distinction, selon que l'indemnité est payée au bénéficiaire ou au prestataire de soins, interprétation conforme à la volonté du législateur qui a rejeté, en son temps, un projet de loi interprétative de l'article 1410 du Code judiciaire tendant à limiter la protection de cet article aux sommes directement payées aux bénéficiaires.

Si les hôpitaux perdent le bénéfice de l'incessibilité et de l'insaisissabilité, par la limitation de l'application de l'article 1410, § 2, 5°, au bénéficiaire des soins de santé, ils risquent, dans le cadre d'éventuelles difficultés financières, de voir leurs créances sur les organismes assureurs saisies par des créanciers tels, à titre d'exemple, l'O.N.S.S.

Or, dans de nombreux cas, les difficultés de trésorerie que connaissent les hôpitaux, ne leur sont pas imputables. Nous pensons, en effet, au retard de remboursement des prestations par les organismes assureurs, lequel est une conséquence du retard dans les versements que l'I.N.A.M.I. doit effectuer. Dans un tel contexte, la continuité des soins pourrait même être menacée.

Gelet op die argumenten kunnen wij de voorgestelde wetswijzigingen dan ook niet onderschrijven, noch inzake artikel 1410, § 2, 5°, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, noch inzake artikel 2071 van het Burgerlijk Wetboek en evenmin wat de opheffing van artikel 106 van de ziekenhuiswet betreft. Wij wensen die teksten ongewijzigd te handhaven, naar vorm en inhoud.».

*
* *

Na van de bovenstaande adviezen kennis te hebben genomen zijn *de leden van de subcommissie* het erover eens dat de voorgestelde opheffing van artikel 106, § 2, beter wordt geschrapt. *Een lid* verklaart zich weliswaar daarbij aan te sluiten maar niettemin van oordeel te blijven dat het bewuste artikel door de aanpassing van artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek overbodig is geworden.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 2

De heer Bourgeois dient een *amendement nr. 2* in (Stuk nr. 1287/3) ter vervanging van de voorgestelde tekst teneinde daarin een onderscheid te maken tussen goederen die niet vatbaar zijn voor overdracht krachtens de wet dan wel krachtens overeenkomst.

De regering dient een *amendement nr. 4* in (Stuk nr. 1287/3) met dezelfde strekking. De voorkeur wordt evenwel gegeven aan de formulering van amendement nr. 2. Amendement nr. 4 wordt daarop ingetrokken.

Art. 3

De heer Bourgeois dient een *amendement nr. 1* in (Stuk nr. 1287/2) dat een aanpassing beoogt aan de terminologie van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Hetzelfde lid dient later een *amendement nr. 3* in (Stuk nr. 1287/3) dat een verduidelijking beoogt: slechts de bedragen uit te keren aan de ontvanger van geneeskundige verstrekkingen zijn niet vatbaar voor beslag.

De regering dient een *amendement nr. 5* in (Stuk nr. 1287/3) met dezelfde strekking. Daarin wordt evenwel de term «patiënt» gebruikt in plaats van de

Compte tenu des arguments développés ci-avant, nous ne pouvons marquer notre accord sur les modifications législatives proposées tant en ce qui concerne l'article 1410, § 2, 5°, 1°, que pour l'article 2071 du Code civil et l'abrogation de l'article 106 de la loi sur les hôpitaux. Notre position est de voir conserver les textes dont question dans leur forme et contenu actuels.».

*
* *

Après avoir pris connaissance des avis précités, *les membres de la sous-commission* s'accordent à estimer qu'il vaut mieux renoncer à abroger l'article 106, § 2. *Un membre* déclare pouvoir se rallier à ce point de vue, tout en maintenant que l'adaptation de l'article 1410, § 2, du Code judiciaire rend cet article superflu.

II. DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er

Cet article ne fait l'objet d'aucune observation.

Art. 2

M. Bourgeois présente un *amendement (n° 2 - Doc. n° 1287/3)* tendant à remplacer le texte proposé, étant donné qu'il convient de faire la distinction entre les biens incessibles en vertu de la loi et ceux qui sont incessibles par convention.

Le gouvernement présente un *amendement (n° 4 - Doc. n° 1287/3)* ayant la même portée. La préférence est toutefois donnée à la formulation de l'amendement n° 2. L'amendement n° 4 est dès lors retiré.

Art. 3

M. Bourgeois présente un *amendement (n° 1 - Doc. n° 1287/2)* tendant à adapter la terminologie de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

Le même membre présente ensuite un autre *amendement (n° 3 - Doc. n° 1287/3)* ayant pour objet de clarifier le texte proposé: seules les sommes à payer au bénéficiaire de prestations de santé sont insaisissables.

Le gouvernement présente un *amendement (n° 5 - Doc. n° 1287/3)* ayant le même objet. Il prévoit néanmoins d'utiliser le terme «patient» au lieu de l'expres-

uitdrukking «ontvanger van geneeskundige verstrekkingen». De voorkeur wordt gegeven aan de terminologie van amendement nr. 3. Daarop wordt amendement nr. 5 ingetrokken.

Art. 4

De heer Willems dient een *amendement nr. 6* in (Stuk nr. 1287/3) tot weglating van het artikel. Dit amendement vloeit voort uit de adviezen die door de verzorgingsinstellingen werden verstrekt.

*
* *

De subcommissie steunt het wetsvoorstel en de wijziging die erin worden aangebracht door door de amendementen nrs. 2, 3 en 6.

De rapporteur,

De voorzitter,

J. BARZIN

D. VANDENBOSSCHE

sion «bénéficiaire de prestations de santé». La préférence est donnée à la terminologie de l'amendement n° 3. L'amendement n° 5 est dès lors retiré.

Art. 4

M. Willems présente un *amendement (n° 6 - Doc. n° 1287/3)* tendant à supprimer l'article. Cet amendement résulte des avis rendus par les établissements de soins.

*
* *

La sous-commission appuie la proposition de loi et les modifications qui y sont apportées par les amendements n°s 2, 3 et 6.

Le rapporteur,

Le président,

J. BARZIN

D. VANDENBOSSCHE